

RAADSVOORSTEL

D18.001775

DATUM 5 februari 2018
AGENDAPUNT 3.05.
ONDERWERP Notitie Procedure voordracht en benoeming wethouders
PORTEFEUILLEHOUDER R. Posthumus
PROGRAMMA Programma I: Dienstverlening & Bestuur
BELEIDSVELD Algemeen bestuur
ZAAKNUMMER ZK18000222

AANLEIDING Bij benoeming van door partijen voorgedragen kandidaat-wethouders wordt de volgende procedure gevolgd. De politieke partijen zijn zelf het eerst aan zet om de kandidaten te screenen. Daarna volgt een normaal geloofsbrievenonderzoek door een commissie uit de raad, maar wat formele regels betreft houdt het daarbij op. In Koggenland heeft in 2014 een grondige(r) integriteitscheck en een risicoanalyse van de aanstaande collegeleden plaatsgevonden. In dit voorstel wordt een vaste procedure aan u voorgelegd met een risicoanalyse of risicoprofiel van kandidaat wethouders. In veel gemeenten past men dit ook al toe.

KADER Gemeentewet en de Handreiking Integriteitstoetsing kandidaten voor decentrale politieke partijen van de minister van BZK

WIJ STELLEN VOOR Vast te stellen de Notitie Procedure voordracht en benoeming wethouders

BEOOGD RESULTAAT Het directe belang is het vergroten van het bewustzijn bij kandidaten en politieke partijen voor politiek bestuurlijke ambten, waar het gaat om mogelijke integriteitsrisico's. Uiteindelijk gaat het om de democratische legitimiteit en het vertrouwen in het openbaar bestuur. Kern van de nieuwe werkwijze is dat u meer zorgvuldig kan beoordelen of kandidaat-wethouders naast het voldoen aan de formele wettelijke regels, ook in andere opzichten vrijelijk kunnen gaan functioneren. Op basis van een risicoprofielanalyse kan ingeschat worden waar mogelijke gevaren voor het bestuurlijk functioneren liggen. En er kan bekeken worden wat de consequenties zouden zijn. Gaat het om substantiële risico's die de persoon in kwestie of de gemeente (imago- of andere) schade zou kunnen toebrengen, dan kan een vervolgonderzoek plaatsvinden en kunnen zo nodig maatregelen worden genomen om die risico's te beheersen. Dit actief vroeg ingrijpen kan problemen later in de bestuursperiode voorkomen. De voorgestelde vaste werkwijze bestaat uit een formele benoemingstoets en een integriteitsgesprek, alsmede optioneel een vervolgonderzoek als daartoe aanleiding bestaat. Zie hiervoor verder Notitie Procedure voordracht en benoeming wethouders

ONDERBOUWING Het voorkomen van reputatieschade van een kandidaat-wethouder en het beschermen van het imago van de gemeente en het gemeentelijk bestuur, zijn belangrijke uitgangspunten voor het proces van de screening van de integriteit van de beoogde bestuurders. Tot de integriteitsrisico's die aan de orde kunnen komen, behoren o.a. (schijn van) belangenverstremming, incidenten uit het verleden die de persoon in kwestie zouden kunnen beschadigen, aanvallen op de persoonlijke integriteit, onterechte of lastig onderzoekbare beschuldigingen of haat zaaiende campagnes en het risico van de druk van buitenaf, die van invloed kan zijn op veranderend (stem)gedrag; of die zelfs de vorm kan krijgen van bedreiging of chantage en ook onwenselijke relaties met ondermijning. Is de beheersing van al deze aspecten op orde, dan zal de bestuurder optimaal kunnen functioneren. Naast de rol van de burgemeester, wordt met deze nieuwe procedure ook de rol van uw raad versterkt.

De voorgestelde procedure en het coördinerend optreden van de burgemeester, dragen bij aan een steviger rol van de raad in dit benoemingsproces. De gehele raad, en niet alleen partijen die kandidaten voordragen, is tenslotte gebaat bij bestuurders die van onbesproken gedrag zijn en die hun risico's kennen en beheersen.

Gelet op eerdere discussies met de raad en ons college over dit onderwerp en mede gelet op de gesprekken die wij hebben gevoerd met de besturen van de politieke partijen om bij de selectie van kandidaten vooral aandacht te schenken aan de integriteit binnen het openbaar bestuur, verwachten wij dat de vaststelling van dit beleid passend is bij de aanpak en werkwijze van de onze bestuurscultuur.

Beleidsvrijheid / -ruimte (wettelijk kader)

De navolgende wettelijke kaders zijn van toepassing bij het benoemingsbeleid van wethouders.

- Artikel 35 lid 1 Gemeentewet: de raad benoemt de wethouders;
 - Verantwoordelijkheid van de burgemeester als hoeder van de bestuurlijke integriteit binnen de gemeente: Gemeentewet / artikel 170 lid 2 & de Gedragscode;
 - De vereisten voor het lidmaatschap van de raad die tevens gelden voor de wethouders, zijnde de artikelen 36a en 10 van de Gemeentewet. Deze gaan over het ingezetenschap, de leeftijdsgrens en het niet uitgesloten zijn van het kiesrecht;
 - Het niet hebben van zogenaamde onverenigbare betrekkingen, genoemd in artikel 36b van de Gemeentewet;
 - Het niet vervullen van nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een 'goede vervulling van zijn wethouderschap', zoals bepaald in artikel 41b van de Gemeentewet;
 - Het niet verrichten van verboden handelingen op basis van artikel 41c, lid 1, in combinatie met artikel 15, lid 1 en 2 van de Gemeentewet;
 - De regels uit de (verplicht voorgeschreven, art. 15 lid 3 Gemeentewet) 'Gedragscode voor wethouders Koggenland 2018'.
- en de

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

- Handreiking integriteitstoetsing kandidaten voor decentrale politieke partijen, minister van BZK samen met het VNG en de IPO, januari 2017.

Binnen de hiervoor vermelde kaders heeft de raad de bevoegdheid het benoemingsbeleid nader te formuleren.

- ANLTERNATIEF** U kunt het nader vormgeven van dit benoemingsbeleid c.q. integriteitsbeleid ook nalaten. Dat vergemakkelijkt weliswaar de procedure, maar kan leiden tot problemen in de nabije toekomst die voorkomen hadden kunnen worden. Bovendien past een dergelijke aanpak niet in het door de gemeente voorgestane integriteitsbeleid.
- FINANCIËN** Vooralsnog wordt getracht binnen de beschikbare budgetten dit beleid tot uitvoering te brengen. Mocht een en ander leiden tot extra lasten, dan zullen wij u dat melden via de bekende bijstellingsmomenten in een boekjaar.
- COMMUNICATIE** Het besluit wordt op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.
- VERVOLG** Het ligt in de bedoeling dit nieuwe beleid vanaf de datum vaststelling door de raad te zullen toepassen. Het integriteitsbeleid wordt in de nieuwe bestuursperiode met enige regelmaat ter sprake gebracht in de verschillende gremia. Dan zal ook blijken of bijstelling noodzakelijk is.

Datum college: 22 januari 2018

Burgemeester en wethouders van Koggenland.